

Makam-ı Mahmud üzerine

Abdullah Bey: “Ezan ile ilgili sünnetler nelerdir? Ezan duâsında geçen Makam-ı Mahmud ne demektir?”

Ezan işitildiği zaman ezanı dinlemek, ezanı içinden tekrar ederek icâbet ve tasdik etmek, bitince ezan duâsını okumak sünnettir; Peygamber Efendimiz'in (asm) şefaatine vesîledir. Konuyla ilgili delillerimizden bir kaç şöyledir:

* Abdullah bin Amr bin As (ra) bildirmiştir: Peygamber Efendimiz (asm) buyurdu ki: “Müezzinin ezanını işittiğiniz vakit siz de onun söylediği gibi söyleyiniz. Sonra bana salât ve selâm okuyunuz. Çünkü her kim bana bir salât okursa, bundan dolayı Allah ona on defa rahmet nazarıyla teveccüh buyurur. Sonra Allah'tan benim için vesîleyi isteyiniz. Çünkü vesîle Cennet'te bir derecedir ki, o, Allah'ın kullarından yalnız birinden başkasına lââyık olmaz. Benim o olduğumu umuyorum. Her kim benim için Allah'tan vesîleyi isterse, ona şefaetim ulaşır.”¹

* Ömer bin Hattâb (ra) dedi ki: Resûlullah Efendimiz (asm) şöyle buyurdu: “Müezzin ‘Allahü Ekber, Allahü Ekber’ dediğinde siz de ‘Allahü Ekber, Allahü Ekber’ dersiniz. Müezzin ‘Eşhedü en-lâ ilâhe illallah’ dediğinde siz de ‘Eşhedü en-lâ ilâhe illallah’ dersiniz. Müezzin ‘Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah’ dediğinde siz de ‘Eşhedü enne Muhammeden Resûlallah’ dersiniz. Müezzin ‘Hayye ale's-salâh’ dediğinde siz ‘Lâ Havle ve-lâ kuvvete illâ billâh’ dersiniz. Müezzin ‘Hayye ale'l-felah’ dediğinde siz yine ‘Lâ Havle ve-lâ kuvvete illâ billâh’ dersiniz. Müezzin ‘Allahü Ekber, Allahü Ekber’ dediğinde siz de ‘Allahü Ekber, Allahü Ekber’ dersiniz. Sonra müezzin ‘Lâ ilâhe illallah’ dediğinde siz de ‘Lâ ilâhe illallah’ dersiniz. Böyle diyen Cennete girer.”²

* Câbir bin Abdullah (ra) dedi ki: Resûlullah Efendimiz (asm) buyurdu ki: “Her kim ezanı işittiği zaman ‘Allahümme Rabbe hâzihi'd-da'vete't-tâmmeti ve's-selâti'l-kâimeti âti Muhammedeni'l-vesîlete ve'l-fadîlete ve'b'ashü mekâmen-mahmûdeni'llezî veadtehû. İnneke lâ tuhlifu'l-mî'âd” (Mânâsı: Ey bu mükemmel davetin ve namaz kıyâmı (duruşu) emrinin sahibi olan Allah'ım! Efendimiz Muhammed'e (asm) vesîleyi ve fazileti ver. Ve ona, vaad ettiğin Makam-ı Mahmûd'u lütfeyle. Şüphesiz Sen sözünden dönmezsın' derse, kıyâmet gününde benim şefaetim ona hak olur.”³

Duâda geçen Makam-ı Mahmûd Peygamber Efendimize (asm) ümmetiyle ilgili olarak verileceği vaad olunan yüksek bir makamdır. İbn-i Abbas (ra) rivâyet etmiştir ki; Allah Resûlü (asm) bu makamın bir hadis-i kudsîde Cenâb-ı Hak tarafından şöyle bildirildiğini beyan buyurur: “O öyle bir makam ki, bu makamda öncekiler de, sonrakiler de sana teşekkür ederler, sana minnettâr olurlar. Sen şerefçe bütün yaratılmışların üstünde olursun, istersin verilir, şefaât edersin şefaatin makbul olur. Senin sancağının altında olmadık hiç kimse kalmaz.”⁴

Ebû Hüreyre'nin (ra) rivâyeti de şöyledir: Peygamber Efendimiz (asm) şöyle buyurmuştur: “Bu o makamdır ki, onda ümmetime şefaât edeceğim.”⁵

Ka'b bin Mâlik (ra) rivâyet etmiştir ki; Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) şöyle buyurdu: “Allah insanları diriltecek; bana da yeşil bir elbîse giydirecek. Ondan sonra Allah ne söylememi isterse söyleyeceğim. İşte Makam-ı Mahmud bu makamdır.”⁶

Üstad Bedüzzaman Hazretleri, Peygamber Efendimiz'in (asm) Makam-ı Mahmûd'unu “Rabbânî bir sofrâ” kavramı ile izah eder. Öyle bir sofradır ki, Cenâb-ı Hak tarafından dağıtılan bütün nurlar, verilen bütün ikrâmlar, ikrâm edilen bütün feyizler, ihsân edilen bütün lütuflar, sevaplar, nîmetler, bağışlamalar, mağfiretler ve merhametler o sofradan akıyor. Resûl-i Zîşân'a (asm) okunan salavât-ı şerîfeler, o İlâhî sofraya edilen davete icâbet hükmündedir. Yani salavât-ı şerîfe okumakla insan o İlâhî sofrâ sahibi tarafından yapılan davete uymuş; sofraya yaklaşmış ve sofradan istifâde etmiş olur.⁷

Dipnotlar:

1- Müslim, Salât, 11

2- Müslim, Salât, 12

3- Buhârî, 2/365

4- Tecrit Terc. 2/574

5- a.g.e.. 2/574

6- a.g.e., 2/574

7- Mesnevî-i Nûriye, s. 76